

[Frede Nielsen.]

tigt, som det ministerielle udvalg gjorde, at lægge til grund for betragtningen bl. a. den omstændighed, at i Tinglev sogn er tæt ved 30 pct. tysk indstillede. Det måtte forudses, at før eller siden blev der et virkeligt behov for en tysk skole dernede. Jeg synes også, det er rigtigt, når udvalget har lagt den betragtning til grund for sin afgørelse, at Tinglev for det tyske mindretal faktisk altid har været en slags skolecentrum, og at man måtte forudse, at den tid ville komme, da en eller anden efterskole, en eller anden form for skolevirksomhed udover folkeskolen ville komme i gang. Jeg synes, at alt dette har været rigtigt.

Nu siges der i motiveringen, at Tinglev har brug for en erstatning for den dårlige danske skolebygning, der er der. Jeg har forstået den trykte forespørgsel således — i hvert fald er det et argument, som lokale folk bruger, og det er også rigtigt —, at der er dårlige danske skolebygninger dernede; men jeg synes, at den sag, der er rejst her, er uafhængig af dette. Det er nødvendigt, at nybygninger skaffes, også i Tinglev. Det bliver rundt omkring i Nordslesvig kommunernes og statens opgave at gøre det, men det skal ikke kædes sammen med denne sag om skolebygningen i Tinglev.

Her bliver det nødvendigt for mig at gøre en bemærkning af kritisk karakter. Jeg tror i og for sig ikke, der er megen forskel mellem den højtærede minister og mig i vor opfattelse af nødvendigheden, men det, jeg siger, kan måske stive den højtærede minister af i diskussion med andre kolleger om, hvor der skal spares, og hvor der ikke skal spares. Jeg synes, det er beklageligt, at regeringen synes at undervurdere de opgaver, der på forskellig måde stadig trænger sig stærkt på i Nordslesvig. I det hele taget finder jeg regeringens grænsepolitik meget mærkværdig. Der er nu gået ca. 4½ måned efter regeringens tiltræden, og der har endnu ikke været afholdt een eneste forhandling, som det tidligere var skik og brug, mellem regeringen og partiernes repræsentanter, hverken om de sydslesvigske eller om de nordslesvigske forhold. Jeg beklager det meget stærkt, og jeg fremkommer med disse bemærkninger, fordi det ikke kan nægtes, at der i stadig videre kredse i Nordslesvig vokser en stærk uro og utilfredshed frem.

Der ligger i visse egne af Nordslesvig — det gælder navnlig Tønder og Aabenraa amter — den ene skolebygning efter den anden, hvis forhold er under al kritik; det måtte ligge nær at søge disse forhold udbedret. Den tidligere regering søgte at imødekomme

ønskerne dernedefra så hurtigt, man kunne, og den tidligere boligminister og jeg som fungerende undervisningsminister havde netop i fjor sommer en aftale om, at selvom undervisningsministeriets byggekvote til skoler dengang var brugt, skulle vi, når efteråret kom og man bedre kunne overse situationen, tale sammen om det og se at finde udvej for, at 3 presserende opgaver i Tønder amt blev løst. Jeg benytter lejligheden til at gøre den højtærede undervisningsminister opmærksom på det. Jeg beder den højtærede undervisningsminister ikke forstå det, jeg siger her, som noget angreb på ministeren personligt; jeg gør bare opmærksom på, at der her ligger en opgave, som man endelig må tage fat på hurtigst muligt. Forholdene med hensyn til skolebygninger er så grelle, at ikke mindre end 14 pct. af samtlige faste lærer- og lærerindeembeder i Tønder amt nu i årevis har stået ubesat og må bestrides med vikarer; i visse tilfælde endog ukvalificerede vikarer, seminarieelever o. s. v. Jeg finder det uhyre farligt, jeg finder det meget beklageligt. I disse egne må staten yde støtte, og derfor har jeg været meget ked af og hilst det med meget stor beklagelse, at under de sparebestræbelser, der er udfoldet fra de enkelte ministeriers side, har en af de ting, man foreslog sparet, været den million kroner, som henhold til den sidste revision af skolelovene skulle ydes som særligt tilskud til skolebyggeri i tyndt befolkede egne. Den foreslog man sparet, d. v. s. at også den særlige støtte til skolebyggeri i Sønderjylland ville lide derunder.

Som sagt, jeg beder den højtærede minister ikke opfatte det som et forsøg på at genere ham i det arbejde, som jeg ved har også hans meget store interesse; men jeg finder det påkrævet at gøre opmærksom på disse forhold, fordi de trænger sig meget stærkt på. Opfattelsen er i vide kredse i Nordslesvig den, at en sådan grænsepolitik er ulykkelig. Det kan ikke gå, at man, samtidig med at tilskuddene til Sydslesvig er så stærkt voksende, som de har været, bremser ting, der er nødvendige i Nordslesvig. Jeg beder derfor den højtærede minister gøre, hvad han kan yderligere for at vække interesse og forståelse blandt sine kolleger for de opgaver, der ligger for i Nordslesvig.

Jeg må, før jeg slutter, gøre endnu en bemærkning til det ærede medlem fru Inger Merete Nordentoft — jeg glemte det i indledningen til mit indlæg. Det er ikke rigtigt, at det, at tyskerne fik f. eks. Tinglev skole, at de fik disse 13 skoler på særlig gode vilkår, betyder, at det tyske mindretal nu som tidligere får særfordele. Vi har skønnet fra